

بسمه تعالی

معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

مشاور تولید گیاهان دارویی ارگانیک

گروه شغلی فناوری های راهبردی
سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی

کد ملی آموزش شغل

۶۱۱۲/۳۹/۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۹۲/۷/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۹۲/۷/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی:

دکتر پوران دخت نیرومند - دکتر محسن بیگدلی - دکتر علیرضا طاهرپور - دکتر محمد انصاری پور -
ابوالفضل علیزاده - سید محسن جلالی - شهرام گندابی - نرگس کیانی - عاطفه سادات جلال زاده -
زینب وفائی نژاد - حسین امامی - حمیدرضا عصارپور آرانی
با همکاری و مشاوره: مهندس علی ابراهیمی ورکیانی - مهندس جواد خلیل پور اسبق

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:

- ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب ایرانی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
- سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- وزارت جهاد کشاورزی
- اعضای هیئت علمی دانشگاه های کشور

فرآیند اصلاح و بازنگری :

در صورت درخواست ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی، دانشگاه های مرتبط و متخصصین و صاحب نظران
مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد و پس از تأیید ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی اعمال گردد.

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت	سابقه کار	پست الکترونیک
۱	محمد شریفی مقدم	کارشناسی ارشد مهندسی کشاورزی	مدیر پروژه	۱۲ سال	Sharifi۳۹۲۰۰۳@yahoo.com
۲	محمد رضا شاه پسند	عضو هیئت علمی	مدیر کل دفتر ترویج کشاورزی و منابع طبیعی	۲۵ سال	
۳	عباسعلی نصراللهی	گیاه پزشکی	عضو هیئت علمی سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران - وزارت علوم	۳۴ سال	
۴	معصومه شریفیان	کارشناسی ارشد	عضو گروه تدوین استانداردهای آموزشی	۸	
۵	علی ابراهیمی ورکیانی	کارشناس ارشد	عضو هیئت علمی سازمان تحقیقات کشاورزی	۳۵	

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگیها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:
مشاور تولید گیاهان دارویی ارگانیک
شرح استاندارد آموزش شغل:
استاندارد آموزشی مشاور تولید گیاهان دارویی ارگانیک شغلی است از حوزه فناوری های راهبردی سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی شامل مجموعه ای از شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای مدیریت تولید گیاهان دارویی ارگانیک در مناطق مختلف است. این استاندارد شغلی شامل شایستگی های کلیدی نظیر اصول مدیریت تبدیل به ارگانیک، مدیریت آب و خاک و کشت بوم ها، مدیریت اراضی عمومی، مدیریت دوره گذار ارگانیک، مدیریت فرایند تولید گیاهان دارویی ارگانیک، مدیریت فراوری و پس از برداشت، برچسب ارگانیک، مدیریت حقوق مصرف کنندگان در تولید گیاهان دارویی ارگانیک است.
ویژگی های کارآموز ورودی:
حداقل میزان تحصیلات: کاردانی کشاورزی برای شاغلین و لیسانس کشاورزی برای غیرشاغلین حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز: ندارد
طول دوره آموزش:
طول دوره آموزش : ۱۶۴ ساعت - زمان آموزش نظری : ۷۴ ساعت - زمان آموزش عملی : ۹۰ ساعت - زمان کارورزی : ساعت زمان پروژه : ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪ - عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان:
حداقل دارای مدرک کارشناسی ارشد و دارای ۵ سال سابقه کار میدانی در کشاورزی ارگانیک

*** تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :**

استاندارد شغلی مشاور تولید گیاهان دارویی ارگانیک ، عبارت است از مجموعه شایستگی ها و توانائی‌های لازم برای تربیت مشاور و مربی در مشاوره و آموزش به تولید کنندگان در زمینه چگونگی تبدیل مزارع به واحد های ارگانیک و مدیریت کاشت ، داشت ، برداشت و پس از برداشت و گواهی گیاهان دارویی ارگانیک تحت پوشش استاندارد های معتبر ارگانیک است .

*** اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :**

Organic Medicinal Herbs production consultant

Organic Farming System

Organic Agriculture

*** مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :**

۱- استاندارد شغلی بازرس گیاهان دارویی ارگانیک

۲- شایستگی مدیریت تغذیه و حاصلخیزی گیاهان دارویی

۳- شایستگی مدیریت تلفیقی آفت در گیاهان دارویی

*** جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسب شناسی و سطح سختی کار :**

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی ها ۱

ردیف	عناوین
۱	اصول مدیریت تبدیل به ارگانیک در گیاهان دارویی
۲	مدیریت آب و خاک اراضی ، کشت بوم ها در تولید گیاهان دارویی ارگانیک
۳	مدیریت دوره گذار ارگانیک در تولید گیاهان دارویی ارگانیک
۴	مدیریت فرایند تولید گیاهان دارویی ارگانیک
۵	مدیریت فراوری و پس از برداشت گیاهان دارویی ارگانیک
۶	اخذ مجوز و پروانه تولید
۷	رعایت حقوق مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در تولید گیاهان دارویی ارگانیک
۸	تهیه طرح کسب و کار در حوزه تولید گیاهان دارویی ارگانیک

استاندارد آموزش - برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: مدیریت تبدیل به ارگانیک در گیاهان دارویی	
	جمع	عملی	نظری		
	۲۲	۱۲	۱۰		
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
				دانش:	
			۱	- استاندارد های ارگانیک مرتبط با محصول و منطقه	
			۳	- دوره گذار به کشاورزی ارگانیک	
			۳	- فرایند پایش و بررسی اطلاعات پایه در شروع ارگانیک	
			۳	- روش های آموزش ارگانیک برای تولید کننده و مصرف کننده	
				مهارت:	
		۶		- مدیریت کشاورزی ارگانیک در مزارع آلوده و غیر الوده	
		۶		- تبدیل کشاورزی رایج به ارگانیک	
					نگرش:
	- دقت در استقرار معیارهای اقتصادی - محیط زیستی				
- استقلال، بی طرفی و درستکاری بر اساس منافع حقوق مصرف کنندگان					
ایمنی و بهداشت:					
- رعایت استاندارد های بهداشت حرفه ای کشاورزی					
- توجهات زیست محیطی:					
- حذف و کنترل مواد شیمیایی صنعتی					
- ارتقای حاصلخیزی خاک					
- بهره وری مصرف بهینه آب در واحد سطح					

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: مدیریت آب و خاک، اراضی و منابع طبیعی در تولید گیاهان دارویی ارگانیک
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۱۲	۱۰	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش:
			۳	- محیط رشد در عرصه‌های طبیعی
			۲	- عملکرد پایدار کشت بوم در تولید و برداشت
			۲	- پایش منطقی برداشت و جمع‌آوری.
			۲	- تعیین محدوده واحد‌های ارگانیک
			۱	- اثرات دستکاری‌ها و تغییرات
				مهارت:
		۳		- مدیریت پایدار کمی و کیفی آب و خاک
		۲		- مدیریت بوم‌سازگان و عرصه‌های طبیعی
		۲		- حفظ و بهبود کیفیت تنوع زیستی
		۳		- پایش نهاده‌های بیرونی
		۲		- مدیریت حذف آلاینده‌های شیمیایی صنعتی
				نگرش:
	- اعتقاد داوطلبانه به ارجحیت حفظ منابع طبیعی در تولید گیاهان دارویی ارگانیک			
	- دقت در حفاظت از تنوع زیستی در تولید گیاهان دارویی			
			ایمنی و بهداشت:	
- حذف هر گونه ماده شیمیایی در تولید گیاهان دارویی				
- رعایت معیارهای بهداشت حرفه‌ای کشاورزی				
			توجهات زیست محیطی:	
- مدیریت حفاظت از خاک به عنوان هدف اصلی ارگانیک				

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : مدیریت دوره گذار ارگانیک در تولید گیاهان دارویی ارگانیک
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۱۲	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
		۲		- تولید هم‌زمان محصولات ارگانیک و غیر ارگانیک در یک مزرعه
		۲		- دوره زمانی دوره گذار ارگانیک
		۱		- مبانی مدیریت هزینه های در دوره گذار
		۱		- مبانی مدیریت درآمد در دوره گذار
		۲		- ویژگیهای دوره گذارخط اول در تولید ارگانیک
		۲		- ویژگیهای دوره گذار خط دوم در تولید ارگانیک
				مهارت :
		۴		- طراحی برنامه دوره گذار مدیریت ارگانیک در مزرعه بر اساس نیازهای استانداردها
		۴		- مدیریت نهاده ها ، ابزار و مواد در دوره گذار
		۴		- طراحی مزرعه به سامانه ارگانیک در دوره گذار
				نگرش :
				- تحلیل هزینه و فایده بر اساس منافع زیست محیطی در دوره گذار
				ایمنی و بهداشت :
				- دقت در کنترل آلاینده های بیولوژیک
				توجهات زیست محیطی :
				- اقدام بر مبنای خط دوم دوره گذار برای حفظ محیط زیست

– برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : مدیریت فرآیند تولید گیاهان دارویی ارگانیک
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۱۲	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
				دانش :
			۲	- مبانی مدیریت تلفیقی پایدار آب – خاک – گیاه در تولید ارگانیک
			۱	- شاخص ها و استانداردهای قبل و بعد از تولید
			۱	- ارقام و تنوع در تولید گیاهان دارویی
			۲	- اصول باروری خاک و کوددهی ، تغذیه و حاصلخیزی
			۲	- اصول مدیریت آفات، بیماری‌ها، علف‌های هرز
			۰.۵	- اجتناب از آلودگی در فرایند تولید
			۰.۵	- منابع و خاستگاه گیاه دارویی (بذر و نهال)
			۱	- پرورش گیاه دارویی در مزرعه ارگانیک
				مهارت :
			۳	- انتخاب ارقام سازگار
			۳	- انتخاب نهاده های بیرونی
			۳	- کاشت ، داشت و برداشت گیاه ارگانیک
			۳	- رعایت الگوی کاشت ارگانیک
				نگرش :
				- رعایت اصول ارگانیک از بازار تا بازار
				ایمنی و بهداشت :
				ارتقای شاخص بهداشت حرفه ای در کشاورزی
				توجهات زیست محیطی : حذف آلاینده های صنعتی در فرایند تولید

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : مدیریت فرآوری و پس از برداشت گیاهان دارویی ارگانیک
	نظری	عملی	جمع	
	۱۰	۱۲	۲۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
			۲	دانش:
			۲	- روش های برداشت گیاه ارگانیک
			۲	- روش و استاندارد های بسته بندی گیاه ارگانیک
			۲	- روش و استاندارد های انبارداری گیاه ارگانیک
			۲	- روش و استاندارد های جابه جایی گیاه ارگانیک
			۲	- روش و استاندارد های فرآوری گیاه ارگانیک
				مهارت :
	۱.۵			- افزودنی های مجاز و محتویات
	۲			- فراوری استاندارد
	۲			- کنترل آفات در مراحل پس از برداشت
	۲			- بسته بندی گیاه ارگانیک
	۲			- انبار داری گیاه ارگانیک
	۲.۵			- عرضه گیاه ارگانیک
				نگرش :
				- دقت در رعایت استاندارد های کیفیت تجاری
				- دقت در رعایت استاندارد های بهداشت و ایمنی غذایی در فرایند بسته بندی
				ایمنی و بهداشت :
				- حذف و کنترل آلاینده های شیمیایی و بیولوژیکی در مراحل بسته بندی
				توجهات زیست محیطی : دفع صحیح ضایعات

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : اخذ مجوز و پروانه تولید
	نظری	عملی	جمع	
	۱۰	۱۲	۲۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
			۲	- مجوز و گواهی محصولات ارگانیک و مراجع صدور آن
			۲	- استانداردهای ملی و بین المللی
			۱	- علائم و اختصارات برچسب ارگانیک
			۱	- مندرجات برچسب ارگانیک
			۲	- شرایط اخذ و تمدید برچسب ارگانیک
			۲	- نظام صدور برچسب ارگانیک
				مهارت :
	۶			- دریافت برچسب ارگانیک
	۶			- الصاق برچسب ارگانیک (دستی و ماشینی)
				نگرش :
				- اعتماد سازی و رعایت اصول حقوقی برچسب ارگانیک
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت بهداشت فردی و محیط کار و ارگونومی
				توجهات زیست محیطی : دفع صحیح ضایعات

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: رعایت حقوق مصرف کنندگان و تولید کنندگان در تولید گیاهان دارویی ارگانیک
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۱۲	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
			۳	- مبانی حقوق مصرف کنندگان در تولیدات ارگانیک
			۳	- مبانی حقوق تولید کنندگان در تولیدات ارگانیک
			۲	- آلاینده ها آب ، خاک وهوا
			۲	- مضرات کود وسموم شیمیایی برای انسان
				مهارت :
		۶		- ایجادبسترمناسب برای فعالیت کارگران بخش تولید
	۶		- رعایت استانداردهای تولید	
			نگرش :	
			طراحی نظام کامل برای رعایت اصول اجتماعی در واحد تولید گیاهان دارویی ارگانیک	
			ایمنی و بهداشت:	
			-اصول بهداشت جسمی و روانی عوامل انسانی اولویت اول در تولید گیاه ارگانیک است	
			توجهات زیست محیطی : حفاظت از مولفه های زیست محیطی و دفع صحیح ضایعات	

– بر گه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: تهیه طرح کسب و کار در حوزه تولید گیاهان دارویی ارگانیک
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۶	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
رایانه ویدئو پروژکتور نمونه فرم های طرح توجیهی و مدل های کسب وکار			۱	دانش: – تعاریف و مفاهیم کسب و کار
			۳	– ویژگی‌ها و مختصات بخش‌های مختلف طرح کسب و کار Business Plan (توصیف شغلی، بازاریابی، مدیریت نیروی انسانی، مدیریت مالی)
				مهارت: – تهیه طرح شغلی
		۶		نگرش: دقت در رعایت شرایط واقعی بازار کار، درک ضرورت تهیه طرح کسب و کار قبل از راه-اندازی شغل
				ایمنی و بهداشت:
				توجهات زیست محیطی:

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	تجهیزات پایش محیطی	آموزشی	۱	
۲	تجهیزات مونیتورینگ	آموزشی	۱	
۳	تجهیزات پیش آگاهی	آموزشی	۱	
۴	تجهیزات سنجش کیفیت	آموزشی	۱	
۵	تجهیزات سنجش الاینده ها	آموزشی	۱	
۶	تجهیزات آزمایش خاک	آموزشی	۱	
۷	تجهیزات آزمایش آب	آموزشی	۱	
۸	تجهیزات آزمایش گیاه	آموزشی	۱	
۹	تجهیزات نمونه برداری	آموزشی	۱	
۱۰	تجهیزات مساحی	آموزشی	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نهاد ه های ارگانیک	آموزشی		
۲	عوامل بیولوژیک	آموزشی		
۳	مواد زیستی	آموزشی		
۴	نهاده های غیر شیمیایی	آموزشی		
۵	سنجش آب	آموزشی		
۶	سنجش خاک	آموزشی		
۷	لوازم مونیتورینگ	آموزشی		
۸	مواد پایش محیطی	آموزشی		
۹	لوازم التحریر	آموزشی		

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قفس صحرایی مطالعاتی	آموزشی	۱	
۲	جعبه تشریح	آموزشی	۱	
۳	شیشه نگهداری حشره	آموزشی	۱۵	
۴	جعبه جمع آوری حشره	آموزشی	۳	
۵	توری حشره گیری	آموزشی	۱	
۶	انواع تله	آموزشی	۱۵	
۷	توری	آموزشی	۱	
۸	بینو کولر	آموزشی	۱	
۹	قفس پرورش	آموزشی	۱	
۱۰	لتر ۱۲۰ یکس	آموزشی	۳	
۱۱	سنج EC	آموزشی	۱	
۱۲	سنج PH	آموزشی	۱	
۱۳	دماسنج	آموزشی	۱	
۱۴	رطوبت سنج	آموزشی	۱	
۱۵	وسایل باغبانی	آموزشی	۱	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	استاندارد و مقررات ارگانیک	محمد شریفی مقدم	-	۱۳۹۱	تهران	شهرداری تهران
۲	کتاب اصول و مبانی ارگانیک	دکتر مهدوی ، کوچکی			مشهد	دانشگاه فردوسی
۳	سند راهبردی ارگانیک	محمد شریفی مقدم		۱۳۸۸	تهران	سازمان تات

سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	نشریات و دستورالعمل ها و قوانین سازمان ملی استاندارد	متوالی	متنوع	متنوع	تهران	سازمان ملی استاندارد	انتشارات مختلف مندرج در سایت

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.organic.wpb.ir
۲	پرتال سازمان ملی استاندارد ایران
۳	ایفوام